

SD:s framgång visar mediernas misslyckande

Alla blir förvånade. Förfärade. Enas i fronten mot SD. De ska isoleras... Fortfarande är perspektivet kvar på partiledarnivå, de styrandes nivå. Men *varför* har mer än var tionde svensk röstat på SD?

I vissa kommuner, som i södra Sverige, ja i vissa valkretsar både här och där i landet, har var fjärde valt SD. Varför? Förvåningen över valresultatet kan ju lika gärna bero på att där de dominerande medieredaktionerna finns har både F!, MP och V höga procentsatser. Det är lätt att granska utgången i varenda valkrets över hela landet. Gör gärna det, det säger mycket om vårt land.

Vi behöver få resonemang i medierna om VARFÖR mer än var tionde svensk väljer SD? Alltså inte analyser "uppifrån" utan seriösa försök att få veta SD-väljarnas bevekelsegrunder. Men då behöver vi också ha koll på: Varifrån utgår utfrågarens perspektiv? Som ett "gemensamt problem" uppifrån, politikermakten och tredje statsmakten i förening? Eller ur ett medborgarperspektiv, nerifrån...?

Finns det något sätt att lyssna nerifrån och upp, utan att fördenskull lyfta fram främlingsfientlighet och rasism? HUR ser t ex flyktingmottagandet ut? Inrättas det stora flyktingförläggningar som en egen värld på orter där all annan verksamhet för länge sen gått i stå? Eller sker ett aktivt arbete med integrerande möten mellan orsbor och nyanlända? Och på vems villkor hyllas arbetskraftsinvandringen? Är det arbetsgivare som vill få billigare arbetskraft och där "infödda" konkurreras ut?

Och är det så säkert att SD-framgången "bara" beror på

invandringen? Det kan ju vara nedrustningen av samhället i sin helhet man vänder sig emot? Att arbetarrörelsen ser hur S rör sig mot mitten, hur glesbygden ser att C blir mer och mer Stureplansanpassat.

Hur många SD-väljare ingår t ex i den tiondel av befolkningen som har fått det sämre, när majoriteten seglat iväg i bättre ekonomi... den rikaste tiondelen har fått som GP skrev i en ledarkrönika förra veckan "extrema" inkomstökningar. Det är ju bevisligen så att alla som har jobb har fått skattelättnader, medan sjuka och arbetslösa har fått kraftiga försämringar.

Det är kanske lättare att skylla på "dom" som finns i din närhet, som ser ut att ha snott ditt jobb i byggbranschen t ex. Lättare att se det hotet än från "dom" som bygger pool och åker BMW i de kraftigt segregerade storstadsförorter du inte ens känner dig bekväm med att besöka?

KAN det vara av frustration för att ungdomar har lättare få serveringsjobb i Oslo, den sänkta restaurangmomsen till trots? För att gamla mamma inte blir väl omskött på hemmet? För att du får stressa som anställd inom vård och omsorg – så till den grad att patienter bevisligen dör av eftersatta vårdbehov? Känner du dig då respekterad och sedd eller sviken och övergiven som personal?

Vi behöver också våga lyfta resonemanget om det är rätt lösning att isolera SD – i en "representativ demokrati"? Är inte det att negligera vad var tionde svensk vill ha för politik? Ge SD ännu större grund för missnöjesröster? Innan valet noterade jag inte EN enda följdfråga om detta i medierna. Borde den inte ha ställts?

Desto oftare hörde vi politiker förklarar sina dåliga siffror i opinionsmätningarna med att "vi har inte nått ut med vår politik". Det ska nås ut uppifrån och ner. Men sällan nerifrån och upp.

Och nu sitter vi här. Med ett tredje största parti som har rötter i nazismen och representanter som jagat folk med järnrör. Och vi är förvånade och förfärade.

Frågan är vilken väg "vi" ska slå in på nu? Och vilka som ingår i ett "vi"? Kan det vara vägen mot ett mera jämställt samhälle, där respekt och solidaritet ges förnyat utrymme? Och med en skola som ger bildning, inte korvstoppning. Och ett medieutbud som släpper ovanifrånperspektivet? Som inte produceras enligt löpande-bands-principer utan klarar av att i större utsträckning fördjupa, berika och komplicera samhällsdebatten.

Maria Wallin

maria.wallin[at]socialpolitik.com